

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY
TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

Tasdiqlayman
Buxoro davlat universiteti rektori

O.X.Xamidov

2023 yil "28" avgust

ADABIYOTSHUNOSLIK

FAN DASTURI

Bilim sohasi: 200 000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi: 230 000 – Tillar
Mutaxassislik: 60230100 -Filologiya va tillarni o'qitish (tillar bo'yicha)
(kechki)

Fan/modul kodi ADSH 1204		O'quv yili 2023-2024	Semestr 2	ECTS – Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)	
	Adabiyotshunoslik	Ma'ruza: 30 Seminar: 30	60	120	
2.	I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni Adabiyotshunoslik fani talabaga adabiyotshunoslik bo'yicha bilim berish bo'lib, unda badiiy asar mohiyati va ijod psixologiyasi, adabiy tur va janrlar, badiiy asarning shakli va mazmuni, poetik nutq, uslub va shu kabi bir qator nazariy qonuniyatlarni aniq badiiy asarlarga tatbiq etgan holda o'rgatishdan iboratdir. Ushbu fan doirasida romanlar tahlil qilinib, ushbu badiiy asarlar tahlilining umumiy prinsip va yondashuvlari, badiiy asar tuzilishi va asosiy elementlari, adabiyotshunoslikda tizimli yondashuv masalasi haqida tushuncha beradi, shuningdek biografik, qiyosiy-tarixiy, madaniy-tarixiy, tipologik, sotsiologik germenevtik, tizimli-semantik, intertekstual, psixoanalitik, badiiy psixologizm metod, afsona va afsona-poetik, yaxlit yondashuv metodlarni amalda qo'llashni ham o'rgatadi. II. O'quv fanining maqsadi va vazifasi Adabiyotshunoslik fanining quyidagi vazifalar muhim sanaladi: - san'at turlari, xususan, badiiy adabiyotning ijtimoiy-estetik mohiyatini tushuntirish; - adabiy tur va janrlar masalasini talqin etish; - adabiyotshunoslik dasturida berilgan mavzularni yangiliklar bilan boyitib borish; - epik, lirik va dramatik turlar sinkretizmini tushuntirish; - adabiyotshunoslik vositasida adabiy jarayonni baholab borish, adabiyotshunoslik tarixi, zamonaviy adabiyotshunoslik orasidagi bog'lanishni tushuntirish; - adabiyotshunoslikning tarkibiy qismlarini o'rgatish; - adabiyotshunoslik maktablari va ularning o'ziga xos xususiyatini aniqlash; - badiiy asarni ilmiy-estetik tahlil qilish, tarjima jarayonida matnni tarkibiy qismlarga ajratish va ularning o'ziga xos xususiyatlarini aniqlash;				

- badiiy asarlarni turli metodlar asosida tahlil qilishni tushuntirish;
- jahon adabiyotshunosligidagi tahlil metodlari bilan tanishtirish;
- adabiyotshunoslik tarkibiy qismlari orasidagi bog'liqlikni ko'rsatish;
- talabaga san'at asarlarini his qilish va uning mohiyatini anglashni, xulosa chiqarish va qaror qabul qilishni o'rgatish.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1. Introduction to literature. - 2 hours
2. The structure of the literary work. - 4 hours
3. Style, tone, language, setting and allegory. - 2 hours
4. Understanding novel. - 4 hours
5. Imagery. Figures of speech, symbolism. - 4 hours
6. Understanding drama. Character and staging – 2 hours
7. Interpretation and analysis of the novel. How to interpret modern novel in postmodernism period. 4 hours
8. Syntactic and stylistic analysis of the novel. 4 hours
9. Discussing the novel: Virginia Woolf "Mrs Dalloway" 4 hours

III . Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Seminar mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Introduction into subject. Novel, its structure and elements. – 2 hours
2. Interpretation and analysis of the novel. How to interpret modern novel in postmodernism period. Syntactic and stylistic analysis of the novel. – 4 hours
3. Discussing the novel: Virginia Woolf "Mrs Dalloway" – 2 hours
4. Virginia Woolf's "A Room of One's Own": education, marriage, status– 2 hours
5. Thematic and psychological analysis of "A Room of One's Room" – 2 hours
6. Psychoanalysis of Virginia Woolf's "To the Lighthouse" – 2 hours
7. Analysis of James Joyce's "Ulysses" and "A Portrait of the Artist as a Young Man" – 2 hours
8. Analysis of silence in Isaak Dinesen's "The Blank Page" – 2 hours
9. Psychological approach to Josef Conrad's "Heart of Darkness" (Postcolonialism and racism) – 4 hours
10. Jane Campion "The Piano": woman characters, thematic analysis– 2 hours
11. Symbolism in Angela Carter's "The Bloody Chamber" – 2 hours
12. Analysis of woman characters in Doris Lessing's "The Golden Notebook"– 2 hours

	13. Ian McEwan "Atonement": symbols and setting – 2 hours Seminar mashg'ulotlari multimedia vositalari bilan jihozlangan mudhtonyada o'tkazilish zarur Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida olishi, mos ravishda munces pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.
3	IV. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: Adabiyotshunoslik fani tarixi, qiyosiy tarixiy metod, sharq va g'arb adabiyotlararo aloqalar tarixi haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak (bilim); Tarixiy-qiyosiy va qiyosiy metodlarga tayangan holda, fanda shakllangan ilmiy metodlarni o'zlashtirishi, adabiy hodisalarni qiyosiy tahlil qilishda ularni to'g'ri qo'llashni bilishi va ulardan foydalana olishi (ko'nikma) Turli janrlar badiiy xususiyatlarini inobatga olgan holda qiyosiy metodni tahlil jarayonida qo'llash malakalariga ega bo'lishi kerak (malaka).
4	IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular: V.S.Naipaul. A House for Mr.Biswas. - 10 hours D.H.Lawrence. Women in Love. - 10 hours Forster. Howard's End. - 10 hours Angela Carter. Nights at the Circus. - 10 hours Jean Rhys. Wide Sargasso Sea. - 10 hours Orwell. Nineteen Eighty Four. - 10 hours
5.	VI. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6.	Foydalaniladigan adabiyotlar ro'yxati Asosiy adabiyotlar 1. Analyzing Literature. A Guide for Students. Sharon James McGee Kansas State University- Salina. Longman. 2009 2. Андреев А.Н. Целостный анализ литературного произведения [Электронный ресурс]: Учебное пособие для студентов вузов — Электрон. текст. дан. (2,4 Мб). — Мн.: Научно- методический центр "Электронная книга БГУ", 2003. —

Режим

доступа:

<http://anubis.bsu.by/publications/elresources/Philology/andreev5.pdf>

3. А.Б. Есин. Принципы и приемы анализа литературного произведения: Учебное пособие. – 3-е изд. – М.: Флинта, Наука, 2000. – 248 с.
4. Зинченко В.Г., Зусман В.Г., Кириозе З.И. Методы изучения литературы. От системного подхода к синергетической парадигме: Учебное пособие. – М.: Флинта: Наука, 2010. – 200 с.
5. Тюпа В.И. Анализ художественного текста: учеб.пособие для студ. филол.фак.вышш.учеб.заведений/ В.И.Тюпа.—3-изд. стер.—М.:Издательский центр «Академия», 2009.—336с.

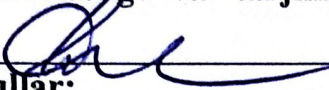

Qo'shimcha adabiyotlar:

6. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Тошкент, “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 29 б.
7. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 47 б.
8. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга курашимиз. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 485 б.
9. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида” ги ПФ- 4947-сонли Фармони. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 6-сон, 70-модда
10. Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қондаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил якунлари ва 2017 йил истиқболларига бағишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи. // Халқ сўзи газетаси. 2017 йил 16 январь, №11.
11. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси – Т.: Ўзбекистон, 2014. – 46 б.
12. Julian Wolfreys. Introducing literary theories. Guide and glossary. Edinburgh University Press. 2001, 332p.
13. Бобоев Т. Адабиётшунослик асослари.-Т., Ўзбекистон. 2000.
14. Болотнова, Н. С. Филологический анализ текста [Электронный ресурс] : Уч. пособ. / Н. С. Болотнова. - 4-е изд. - М. : Флинта : Наука, 2009. - 520 с. // <http://znanium.com/bookread.php?book=405905>

Axborot manbalari

16. <http://youreng.narod.ru/teoper.html>
17. <http://www.twirpx.com>
18. <http://www.uz-translations.net>
19. <http://www.booksbooksbooks.ru>
20. <http://www.literature-online>

7. Fanning o'quv dasturi Buxoro davlat universiteti 2023 yil “ 29 avgust ” dagi 1-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

	Fanning o'quv dasturi Buxoro davlat universiteti Xorijiy tillar fakulteti ilmiy kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan. (2023 yil 26 avgustdagi 1-sonli bayonnoma)
8.	Ingliz adabiyotshunosligi va tarjimashunoslik kafedrası mudiri – v.v.b. N.B.Ataboyev
9.	Fan uchun ma'sullar: M.B. Ahmedova- BuxDU Ingliz adabiyotshunosligi va tarjimashunoslik kafedrası dotsenti (PhD)
10.	Taqrizchilar: 1. N.R.Qurbonova - BuxDU Ingliz adabiyotshunosligi va tarjimashunoslik kafedrası dotsenti (PhD) 2. G.P.Nazarova - BuxDU Ingliz adabiyotshunosligi va tarjimashunoslik kafedrası dotsenti (PhD)